

Ujévi ajándék... évi „Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv“-et  
lapunk jelen számával előfizetőink részére ingyen küldjük.

1. szám.

Budapest, 1906. január 1-én.

XII. évfolyam.

# FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,  
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona  
Félévre . . . 4 korona  
Negyedévre . . . 2 korona  
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:  
**SZILASSY ZOLTÁN**  
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**BUDAPEST,**  
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Ujév 1906.

1625



Ujév napján kopogtatok

Magas ajtót, kis ablakot,  
S pár szó után odatérek:  
Adjon Isten a családnak,  
A nagyjának s aprajának  
Boldog évet!

Tanuljon e nép a multján,

Esze, karja szorgos munkán,  
S gondja mulik, baja széled,  
A percek, mik telnek-jönek,  
Meváltási a jövőnek —  
Boldog évet!

Boldogulás rózsás utja

S nemeslevél ma a munka,  
Hiába, hogy másnak véled.  
Rajta tehát ne félj tőle,  
Nem írják a —  
Boldog év

Egyik szemed o

Hol az erény, ha  
Honnan esepen munka  
Másik: hol szent minden la  
Csüngjön szép magyar hazád.  
Boldog évet!

Tarcsafalvi Albert.

22 22 22



## A magyar gazdákhöz!

*Desseuffy Aurél gróf, az OMGE elnöke szótartot intézett a magyar gazdákhöz, melyet teljes egészében alább közlünk:*

Egy félszázad óta alig virradt reánk új esztendő, amely az egész nemzetre oly sötét képet rejtett volna a jövő fátyola mögött, mint a mostani. A nemzet alkotmányos élete teljesen meg van bénítva; törvényhozása tétlenségre van kárthatva; a törvényhatósági élet önkormányzata erőszakos módon meg van szüntetve; az ország kormányzásának rudját alkotmány- és törvényellenes kormány irányítja; társadalmi egymás ellen állítva; közgazdasági élete pangásban, úgy, hogy a produktív munka még az egyeseknek is csak elvétve sikeres.

A jelennek ezt a sötét képét a jövő bizonytalansága még növeli. A jövő év márciusában mostani kereskedelmi szerződésünk lejárnak és még ma se tudjuk biztosan, hogy mi fog helyükbe lépni. Hirlapi közleményekből tudjuk, hogy az új kereskedelmi szerződések megkötésére az előkészítő lépések megtörténtek. Az egymásra következő események láncolatából következtetjük, hogy a kormány a külfölddel új kereskedelmi szerződéseket kíván és fog kötni; de hogy ezeknek a szerződéseknek mi lesz a tartalmuk és különösen, hogy ezen szerződéseknel a magyar mezőgazdaság szükségletei és érdekei mennyiben érvényesültek, arról sem közvetlen, sem közvetett tudomása az érdekelt köröknek ma sincs. Pedig félünk tőle, hogy ezek a nélkülünk és tudunkon kívül történt szerződési előkészületek, úgy mint a múltban, most sem fogják az ország legfontosabb produktív közgazdasági ágának: a mezőgazdaságnak érdekeit abban a mértékben szolgálni, mint az föltétlenül szükséges volna. Hiszen tudjuk és látjuk, hogy a mezőgazdasági kivitelünkre nézve legfontosabb külföldi állam: Németország, támogatva hatalmas politikai, katonai és diplomáciai erejétől, a mezőgazdasági kivitel szempontjából majdnem a viprohibit vámrendszer álláspontjára helyezkedett, amelyből engedményeket viszont az osztrák ipari termelés érdekeinek védelmével szemben alig fogunk nyerni. Kiviteli viszonyaink ezen szemben pedig ismerjük a magyar politikáját, hogy a keleti

államoknak hozzánk irányuló mezőgazdasági bevitelét ismét csak az osztrák ipar kiviteli érdekeinek védelme végett tulságosan megnehezíteni sohase volt hajlandó. A magyar mezőgazdaság helyzete tehát két oldalról a legnagyobb veszedelmek keresztüztüzebe jut, melyben fejlődésének és létérdekének feltételeit csak a legnagyobb nehézségek között tudja biztosítani.

Az általános közgazdasági helyzetnek ebben a vigasztalanságában az egyes gazda alig remélheti boldogulásának biztosítását. Hogy a mezőgazdaság folyton rosszabbodó helyzete, a gazdálkodó osztály teljes deposszedálásával, a kuriák és kunyhók teljes elnéptelenedésével ne végződjék, annak csak egy eszköze van, ha a társulás, a tömörülés, a szövetkezés rendelkezésre álló eszközeivel körülbástyázzuk érdekeinket és az értékesítés és kivitel célszerű és olcsó szervezésével, a fölösleges és káros közvetítés kiküszöbölésével, a gazdálkodás modern eszközeinek teljes kihasználásával az értékesítést és termelést lehető olcsóvá tesszük és ezáltal mezőgazdasági terményeinknek versenyképességét a világpiacon biztosítjuk.

Ehhez járul még a mostani kormány azon szerencsétlen politikája, melylyel az alsóbb néposztályokat valósággal felbátorította, hogy a munkaadókkal szemben oly követelésekkel álljanak elő, melyek teljesíthetetlenek és oly politikai törekvéseket fejtsenek ki, amelyek az amugy is meglazult társadalmi békét teljesen tönkretesznek. A gazdátársadalom tehát a felzaklatott kedélyek lecsillapítására, a jogos igények kielégítésére, saját jogainak megvédésére és ezzel a megzavart társadalmi béke helyreállítására óriási feladatok előtt áll.

Ezeket a közös célokat alig szolgálhatja bármely eszköz jobban, mint a gazdasági egyesületek szervezete, melyekben a gazdasági intelligencia és gyakorlati érzék közösen alkothatja meg a szükséges szervezeteket és intézményeket. A gazdasági egyesületeknek java része az abszolutizmus legnehezebb politikai viszonyai között jött létre és most, amidőn nem sokkal könnyebb időkkel élünk, legalább már nem kell új intézmények szervezéséről gondoskodnunk, hanem csak a meglevők biztosításáról, megszilárdításáról és fejlesztéséről, hogy az előttük álló nagy feladatokra

**Jobb és megbízhatóbb magvakat**

nem is ajánlhatunk mint a minöket  30 év óta 

**MAUTHNER ÖDÖN**

császár és királyi udvari szállító  
magkereskedésében k a p h a t. <<

teljes mértékben alkalmasakká váljanak. Ehhez első sorban az szükséges, hogy a gazdasági egyesületek a gazdaközönségnek minél szélesebb rétegeit és minél nagyobb tömegeit foglalják magukba. Ha az egyesületeknek a gazdaközvélemény irányításában eddig is megvolt a maguk nagy feladata és jelentősége, mely teljes mértékben megérdemelte a gazdaközönség részéről a legmelegebb felkarolást, úgy kétszeresen megvan az most, amidőn a kilátás nélküli zavaros politikai helyzetben a társadalmi együttműködés képes csak egyedül hasznos eredményeket felmutatni.

Amidőn tehát ez alkalommal gazdatársaim szeme elé állítom a nehéz helyzetet, mely a jövőben az egész gazdaközönségre vár, addig is, míg a politikai látóhatár kitisztulása várható, a szokottnál is melegebb érzéssel hívom föl a tömörülésre, a társulásra, a gazdasági érdekeket szolgáló gazdasági egyesületek támogatására gazdatársaimat, mert mindnyájunk egyetértő, közös és önzetlen működése képes csak az elérendő nagy célok megvalósítására.

### Uj év küszöbén.

Uj esztendő, uj jövendő küszöbére léptünk. Ennek az ujságnak a hasábjait immár 12-ik esztendeje szántjuk, vetjük, boronáljuk. Kiszórjuk a magvakat, melyek termékeny talajra találnak az édes jó magyar nép szívében. A magyar földműves és kisiparos néposztálynak nincs érkezése arra, hogy napilapokat olvasson s tájékozást merítsen a napok eseményeiről. Erre való a „Független Ujság”, mely hűséges tükrö az elmúlt hét eseményeinek s minden vasárnap reggel leteszi a posta az olvasó asztalára. A biblia is azt mondja: a hetedik napon pihenőt tartott az Isten az alkotás nagy munkájában, azért, hogy példát adjon az embernek, hogy hat napon dolgozzék, a hetedik napot pihenésre és Isten imádására fordítsa. Az Isten napja a vasárnap, tehát a vallás és szellemi szórakozás. E napon köszönt be a mi ujságunk a szives olvasó hajlékába s a hét eseményein kívül a gazdálkodásra vonatkozó tartalmak közleményeivel, szövetkezeti cikkeivel, a mellett, hogy bő ismeretek tárházát: szívet-lelket nemesít szépirodalmi cikkeiben, beszélek, regények, költe-

mények, gyönyörű képek a lapnak minden számában vannak. A leveles szekrényben választ adunk minden a szerkesztőséghez intézett kérdésre.

Igazándi ujságja a falunak a *Független Ujság*, mert nyújtja mindazt a földművesnek és kisiparosnak, amihez egykönnyen hozzá nem juthat más utonmódon. Ne legyen tehát iparos, földműves, kinek asztaláról ez az ujság hiányzik, — a *szövetkezetekben*, *gazdakörök* olvasó szobájában hirdesse tehát az ismereteket, hasznos tudnivalókat továbbra is.

Abban az irányban haladunk az uj esztendőben is, mint eddig, zászlónk alá magyar szívvvel hívjuk és köszöntjük az uj esztendőbe a mi édes magyar népünket, mely ha velünk tart, szereteivel fölverte, bátran haladunk előre, újabb küzdelmekbe!

Hegedüs András.

### Prielle Kornélia férjhez ment.

Prielle Kornélia, a Nemzeti Színház művésznője vasárnap délben férjhez ment Rozsnyai Kálmánhoz. Az esküvőt, amelynek Rákosi Jenő és Bottlik Dezső ügyvédjelölt voltak a tanúi, a legnagyobb titokban készítették elő és a művésznőnek Vas utcai lakásán tartották meg, a nyolcadik kerületi anyakönyvvezető előtt. Ezzel aztán bezáródott a botrányhajhászó hírlapírók rémmeséje. A családi tüzhelyhez nekik semmi közük és hogy egy öreg művésznő tisztességes gyámolításán részesül, az mindenki óhajta. A művésznőnek pedig ahhoz joga van, hogy egészséges elmével gyámság alá ne helyezték, azért, mert a kapzsi emberek és kapzsi rokonok vágyait mellőzve ő maga is nyugalmas életet akar élni.

### Keleti kérdés.

A török szultán végre is, hosszú vonakodás után, amikor az idegen nagyhatalmak hadihajói már a második török szigetet szállották meg, kiitta a keserű poharat, amelylyel a nagyhatalmak megkínálták és a macedóniai pénzügyi ellenőrzés dolgában teljesítette a hatalmak kívánságát. Beleegyezett abba, hogy Macedoniában ne csak a rendre idegen tisztek vezetése alatt álló csendőrség ügyeljen fel, hanem még az adó beszédésébe is beleszólhasson az idegen nagyhatalmak által kiküldött bizottság. Nem esoda, ha a szultán sokáig nem tudott belenyugodni abba a gondolatba, hogy a nagymértékű idegen befolyásnak bírája a szultán részében tért nyisson. De a nagyhatalmak a Goluchovszki gróf és Lambsdorff gróf akkori orosz külügyminisz-

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak  gépgyárának vezérügynöksége  
Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,  
továbbá: „AGRÁR-DRILL” tolókerekes rendszerű sorvetőgépeit, acélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

ter által közösen megállapított reformprogrammtól remélik a macedóniai helyzet javítását s valamennyi nagyhatalom megegyezett abban, hogy a reform végrehajtását erőszakkal is ki kell kényszeríteni. Előbb megfenyegették a szultánt, arra az esetre, ha megtagadja a reformprogramhoz való hozzájárulását, de a szultán még mindig remélte, hogy talán az utolsó pillanatban megbomlik a nagyhatalmak egyetértése. De ez a reménye nem vált be, mert amikor arra került a sor, hogy a nagyhatalmak hajói elinduljanak Törökország ellen, az erőszak alkalmazása ellen egyik nagyhatalomnak sem volt kifogása. Ekkor azután belátta a szultán, hogy további vonakodása teljességgel hiábavaló, a nagyhatalmak egyetértését megbontani nem tudja. Nehéz szívvel rászánta magát, hogy elfogadja a nagyhatalmak követelését. S erről jegyzékben értesítette a nagyhatalmak konstantinápolyi képviselőit. Ezzel azután a flottatüntetés is elérte célját és a nagyhatalmak nyomban visszarendelték hajóikat a török vizekről.

### Az orosz forradalom.

A cár menekülni akar. Ez az orosz forradalom legújabb híre, amely mellett szinte eltörpülnek azok a borzalmas vérontások is, amelyek két nap óta folynak Moszkva utcáin, ahol teljes lánggal ég a forradalom.

A cár menekülni akar. Nem kifejezetten mondják ezt a táviratok, de semmi más magyarázata nem lehet azoknak a híreknek, amelyek arról beszélnek, hogy egy francia hadihajó, a „Cassini“, titkos kiküldetéssel elindult az Északi-tengerre. Schwerer kapitány, a cirkáló parancsnoka, csak a nyílt tengeren fogja felbontani az utasításait magába foglaló borítékot, s a hajó az első állomást Koppenhágában, a dán király székhelyén tartja. Valószínű, hogy a végecéljából való visszatérésben is ott tart újabb pihenőt s ott teszi ki biztos partra, rokonok közé a cárt és családját.

Es ezzel kezdődik el a Romanov-tragédiának új és valószínűen utolsó felvonása.

### Barrikád-harc Moszkvában.

Mult kedd óta a tüzéség a torlaszokra tüzelt. Az összeütközések, melyek a Tverszkaján, majd a többi utakon is történtek, különösen az előbbi helyen voltak nagyon hevessék. A zendülők husz eszendőrt megsebesítettek. Újabb adatok szerint tegnap ötszázán, szerdán annál is többen sebesültek meg. Este a külvárosokban is voltak összeütközések. A pályaudvarokat a katonaság tartja megszállva. A szövetségek szövetsége elhatározta, hogy fentartja az általános sztrájkot, de erőszakos és fegyveres sztrájkban nem vesz részt. A helyzet tarthatatlan. Ha a lázadás Szentpétervárra is áttérjed, a cár menekül Oroszországból.

**A magyar nemzeti küzdelmet úgy szolgáljuk igazán, ha terjesztjük szellemi harcosunkat, a „Független Ujság“-ot. Kérjen mutatványszámot.**

## • SZÖVETKEZETI ELET •

**Szövetkezetek Ausztriában.** I. Az osztrák fogyasztási szövetkezetek középponti kötelékének gyűlése a múlt évi szeptember 9-én és 10-én folyt le Bécsben. A vezetőség jelentése szerint a m. év folyamán 115 szövetkezet lépett a kötelékbe, úgy, hogy az 1904. év végén 299 szövetkezet tartozott a kötelékhez; ezek között 37 termelő és 3 építőszövetkezet volt. Az 1905. évben még 53 szövetkezet lépett be. Kilépett 9 szövetkezet, úgy, hogy jelenleg 343 szövetkezet tagja a köteléknek. Ezen szövetkezetek tagjainak száma az 1904. évben 51,677-ről 91,713-ra, az összes pénztári forgalom 15 millió koronáról 25 millió koronára, a bruttó-bevétel 2.638,527 koronáról 4.054,817 koronára, a tiszta jövedelem 874,466 koronáról 1.498,242 koronára emelkedett. Osztalékul fizettek az 1904. évben 1.167,248 koronát, míg 1903-ban 513,297 koronát. Magának a középponti köteléknek kiadásai az 1904. évben 18,917 koronát, bevétel pedig 19,581 koronát tettek, míg vagyona az év végén 9,232 koronára rugott. A kötelékbe lépett szövetkezetek a középpont igazgatási költségéhez minden 1000 korona forgalom után 0.50 koronával járulnak. A gyűlés elfogadta még a fogyasztási szövetkezetek nagyban bevásárló társaságának felállítására vonatkozó indítványt és annak szervezeti szabályzatát.

II. A német termelő és gazdasági szövetkezetek gyűlését szeptember hó 8-ától 10-éig tartották Leitmeritzben. Az elnöki jelentés szerint az 1904. évben a bejegyzett termelési és gazdasági szövetkezetek száma 9,713-ról 10,238-ra emelkedett; ezek között van 6,854 előlegező hitelszövetkezet és pedig 5,188 korlátlan és 1,666 korlátolt felelősséggel. Az előbbieket közül 4,594 Raiffeisen-féle takaré- és hitelegylet. A fogyasztási szövetkezetek száma 855 volt. A többi közvetítéssel és termeléssel foglalkozó ipari és mezőgazdasági szövetkezetek száma 2,529 volt. A mezőgazdasági szövetkezetek még nem működnek kielégítően.

**Japán szövetkezetek.** Japán szövetkezeti ügye ősrégi eredetű. A legrégebb szövetkezeti alakulatok a selyem közös eladására alakult egyesületek voltak. Egyes ilyen egyesületek, melyek mai napig is fennállanak és igen jó üzleteket kötnek, 230 évesek. A Japánban jelenleg működő szövetkezetek az 1900. évi új szövetkezeti törvény alapján létesítettek. Ezelőtt egy 1898. évi statisztika szerint 346 szövetkezet működött 64,388 taggal és körülbelül 968,141 yen vagyonnal (körülbelül 2 millió korona ez). Ezek között a selyem-eladó szövetkezetek voltak a legjelentékenyebbek. A legutóbbi számítás szerint Japánban 583 szövetkezet működik.

**A kisbirtokosok Földhitelszövetkezete.** A kisbirtokosok hitelére való tekintettel alakult 1879-ben alapítványi üzletrészek jegyzésével, melyek évi legmagasabb osztaléka 5%-re van korlátozva. Az állam az 1879: XXXIX. t.-cz. alapján egy millió korona kamatmentes alapítvánnyal járult az intézet létesítéséhez. Akkori-

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

**„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez**  
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

ban a kisczardák a záloglevéllel, mint a kölcsönnek egyik formájával, nem voltak megbarátkozva. Ennek megkedveltetése külföldön sem ment könnyen, annál nagyobb erőfeszítéseket kellett tenni minálunk, hogy ezt elérhessük. A törvénynek az a célja, hogy az intézet vidéken állítandó kisebb fiókok, előleg-egyletek révén jusson el a kisczardákhoz, nem sikerült. 1902-ben ugyanis kimondotta a közgyűlés, hogy ezután már 300 koronás jelzálogkölcsönt is engedélyez s ezzel egyidejűleg több a kisbirtokra nézve fontos reformot léptettek életbe. A kezelési költségeket leszállították. Vidéki képviselőket állítottak, melyek által az intézet mindegy s a közvetítés költségei leszálltak. A rendszerint sokba kerülő becsüt az intézet lehetőleg mellőzi, ehelyett bizalmi férfiakat von be működési körébe, a kiknek révén magának a szükséges adatokat megszerzi.



## Előfizetőinkhez.

1906. január elsején a **tizenkettedik év-folyamba lépett a „Független Ujság“**. Ez alkalomból volna egy-két bizalmas szavunk olvasóinkhoz.

**A szülőkhöz!** Magyar szülők, vigyázzatok a gyermekek ártatlan szívére és ne bocsássatok házaikba rossz olvasmányt, mert az mélyen, mely megrontja a gyerek tiszta lelkét. Hiszen igaz, hogy a lapot nem gyerekek járatják, de előle azt el nem dughatjátok. Ezért kell vigyázni a lap megválasztásánál. A „Független Ujság“ tizenkét esztendeje, hogy a szépet, jót és nemest terjeszti hazánkban. A lap szelleme tiszta és erkölcsös, tehát minden szülő bizalommal fogadhatja. A „Független Ujság“ sok mesét közöl a jó gyermekek mulattatására és oktatására.

**A gazdákhöz!** Végét járja a faeke, mert kiszorította a könnyű vaseke. Ebből is azt tapasztaljuk, hogy minden jót, csak a jobb győzhet le. A magyar gazdálkodási rendszer sokat javult, de még sokat javulhat. A „Független Ujság“ bő és tanulságos gazdasági tartalommal jelenik meg, mely a földművelő tudnivalóinak kincsháza, a hasznos gazdálkodás kulcsa. De ezenkívül a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgeti.

**A papokhoz és tanítókhöz!** Mindenben óriási haladás tapasztalható. A világ képe változik szakadatlanul. A papok és tanítók nemcsak a templomban, nemcsak az iskolában, hanem a társadalomban is buzgó apostolokká váltak. A nagy életküzdelem versenyében ők vezetik a magyar népet önzetlenül becsülettel. A nép vezetőit mint igaz barát, úgy támogatja ebben a nemes feladatban a „Független

Ujság“. Főképpen a szociális kérdések megoldásánál fejt ki sikeres mozgalmat, mert a szövetkezeti részben tárgyalja a **szövetkezeti tudnivalókat**, valamint minden idevágó kérdésre felvilágosítást nyújt a lapban is, de ha szükséges, levélben is.

**A politizálókhoz!** A magyarnak az már a természete, hogy a tojás vásárnál is politikát csinál. Ha jól esik, jól teszi! A „Független Ujság“ nem politikai lap, de hétről-hétre leírja a politikai eseményeket, *mint igaz krónikát*. Ebből aztán sokkal többet tud meg az olvasó, mintha össze-vissza magyaráznók, mert a legszebb szónál is szebben beszél a tett. A mi krónikánkban *a tettek beszélnek* szebben, jobban, mint a hosszulére eresztett politikai cikkek és ebből igaz uton tanul járni a magyar.

**Minden olvasónkhoz!** Mit kívánjunk egy laptól? Azt, hogy *tiszta magyarsággal legyen írva!* Minden héten pontosan megjelenjék a hét történetével. Legyen benne a belföldi és külföldi eseményekről rövid, világos tudósítás. Képei legyenek időszerűek. Mulattató része szívet, lelket nemesítő szórakozást nyújtson, de a kacagtató adomák se hiányozzanak belőle. Kérdéseinkre pontosan válaszoljon, esetleg külön levélben is!

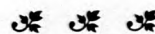
A „Független Ujság“ ezeket tizenkét éve teljesíti, azonkívül minden számhoz 8 oldalnyi könyvalakban nyomtatott szép regény van csatolva, melyet az előfizető összegyűjt és pompásan bekötöthet, miáltal teljesen ingyen egy érdekes és becses kis könyvtárhoz jut. Hetenként több regénykötetet sorsol ki talánymegfejtői között. A leveles szekrényben pedig minden kérdésre válaszol az előfizetőknek. A sorsjegy-huzásokat is ellenőrzi, ha egy levelező-lapon a sorsjegy nevéét és számát beküldik. A „Független Ujság“ minden előfizetőjének küld újévi ajándékot. Az idén is teljesen ingyen küldjük el az 1905. évre szóló „Szövetkezeti és Gazdasági Evkönyv“-et, mely a naptári részen kívül szövetkezeti, gazdasági és társadalmi olvasmányokkal, valamint sok szép képpel van tele. A „Független Ujság“ előfizetési ára egy évre 8 korona, félévre 4 korona. Mutatványssal mindenkinek küldünk, ha egy levelező-lapon a kiadóhivatalhoz fordul. Bizton reméljük, hogy előfizetőink nemcsak maguk támogatják a lapot, hanem minden előfizető igyekezzon fog még egy új hívet szerezni a „Független Ujság“ tizenkét év óta lengő zászlója alá.

Előfizetést legcélszerűbb postautalvánnyal beküldeni.

Hazafias tisztelettel a

**„FÜGGETLEN UJSÁG“**

szerkesztősége és kiadóhivatala  
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelék)



Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Fejvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag- és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-  
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ  
SZÖVETKEZETE

**HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ**

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.  
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼  
Husnemüket, füstölt  
tust, vadakat, szárnyasok-  
kat — élő és leölt állapot-  
ban, tojást, vaját, halat,  
burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.



**Leégett fűrésztelep és gyár.** Kovásznán vasárnap virradórkor az Ernest és társa-féle nagy fűrészygár a teleppel együtt teljesen leégett. A telep kutja ki volt száradva és víz hiányában nem is lehetett oltani. A tűz ismeretlen okból keletkezett, mert aznap nem is dolgoztak. A kár több ezer koronára rug.

**Schmidt hadnagy kivégzésének hirt.** Odesszából jelentik, hogy a szebasztzopolai zendülés vezetőjét, Schmidt hadnagyot, már rég kivégezték az orosz hatóságok szerint. Csak a legénység megnyugtató végeztetése miatt azt a hírt, hogy Schmidtet összekülvő társai kiszabadították és külföldre szöktették. Nem valószínű, hogy az orosz kormány ily félénk magaviseletet tanusítana. Különben most Schmidt nehány levelét közlik parancsnoksága idejéből. Az egyik, amelyet a szebasztzopolai várkapitánysághoz intézett, így hangzik: „Közlöm önnel, hogy számos letartóztatott tisztem van. A városi patrull letartóztatta három polgármatrózomat; ameddig vissza nem adják őket, a fogoly tiszteknek nem adok enni. A hajóraj parancsnoka, Schmidt polgár.“ A polgármesterhez a következő levelet intézte: „Szebasztzopol, 1905. november 15. Polgármester ur! Ma a következő táviratot küldtem a cárnak: A „dicsőségteljes fekete-tengeri hajóraj eltelve népéhez való hűségétől, felszólítja önt, császár, hogy haladéktalanul hívja egybe az alkotmányos gyűlést és ne hallgasson többé minisztereire. A hajóraj parancsnoka, Schmidt polgár.“

**Ötmillió lopás egy dohánygyárban.** Lembergben a dohánygyárban a minap óriási dohány és dohánypapirlopásnak jöttek a nyomára. A gyárból a tolvajok már évek hosszú sora óta titokban elvitték a legfinomabb dohányt, a városban levő orgazdáknál elrejtették és egy idő múlva eladták. A lopást dohánygyári munkások követték el a gyár több felügyelőjével egyetértve. A lopással negyven embert gyanúsítanak, akik közül nyolcat már letartóztattak. Két felügyelőt a rendőrségre vittek. A kinestár kára meghaladja az ötmillió koronát.

**Meglepett betörő.** Bécsben karácsony este egy rendőr a Prater egy elhagyatott helyén észrevett egy embert, amint a sűrű bokrok közt gödröt ásott. A rendőr megleste és letartóztatta a gyanús embert, de amint kísérte, az illető megugrott. Ekkor a rendőr visszatért arra a helyre, ahol a gödör volt és egy nagyobb befőttes üveget talált s abban kilencven darab kerkötőt, gránátokkal és türkiszekkel kirakva. A rendőrség megállapította, hogy ezek az ékszerek Tresnak ékszerész boltjából valók, amelyet december nyolcadikán kiraboltak.

**A fél-gyertyás bor.** A tanyai egyszerű ember hozza forgalomba az új kifejezéseket. Föregteg Illéstől kérdik:

- Volt-e jó bortermés az idén?
- Hát módjával, meg vagyok vele elégedve.
- Aztán milyen lett a bor?
- Hál' istennek, félgyertyás.

Ezt, természetesen, nem lehet rögtön megérteni, minek okáért kérdeztetvén, Föregteg megmagyarázza: — Azelőtt elégett egy szál gyertya, amíg legyűrt az ital. Most a feléig sem jut s én már az asztal alatt vagyok.

**Megfagyott asszony a vonat alatt.** A belényesi hegyeken Sonkolyos és Tenes községek közt Igás Todor földmives felesége utközben elbágyadt a hidegtől s elbukott — éppen a vasuti sínek közt. Ott aztán megfagyott s mikor már esontta dermedt, keresztül

robozott rajta a vonat. Testét derékban ketté szelve vették ki a kerekek alól.

**A föld méhének titkai.** Lodge Olivér, Angolország jőnevű fizikusa a minap előadást tartott, amely tisztán tudományos akart ugyan lenni, de melynek folyamán különös gondolatokra jutott. Így arról beszélt, hogy a föld nagyon sok, még eddig fel nem használt energiát rejt magában, amelyet fel lehetne használni. Így például arról fantáziált a nagy tudós, hogy alakítani kellene egy részvénytársaságot, amely harminc kilométer mély lyukat furna a föld gyomrába, a lyukba elhelyezne egy fémrudat és ennek segítségével felvezetné a föld színére annak belső melegét. A fémrudat kályhákat, kemencéket és kazánokat fűtené. Azt is megjósolta Lodge, hogy mielőtt hosszú idő letelnék, el fog indulni a föld közepe felé egy expedíció és — ugymond — hamarabb fedezik fel a föld közepének titkát, mintsem hogy valaki csakugyan eljut az északi sarkra. Lehet, hogy a föld belső melege nem bizonyul használhatónak és új anyagokat nem fedez fel az expedíció, de akkor is lesz az utazásnak haszna: a tudományos haszon.

**A pyroleumról.** A pyroleum a gazdák eszményi világító anyaga, mely veszélytelen és olcsó. A kiöntött pyroleumot éző gyufával sem lehet meggyújtani, tehát az istállókban teljes tüzmentes világítást szolgáltat. Rendszerint ez is ott gazdaságos, ahol több helység világításáról van szó. Tehát ahol sokba kerül a tömeges világítás, oda ajánljuk a lapunkban hirdetett pyroleumot.

## „AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság  
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság  
resiczai mezőgazdasági gépgyárának  
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe! !  
**EGYETEMES ACZÉLEKÉK.**

Tiszta aczélanyag  
saját hámorainkból.



Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.  
Pánczélaczél-kormánylemez.  
Magasított aczél-ekefej.  
Porvédő kerekek.  
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány fe-lülmülja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélszöveg:  
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.  
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

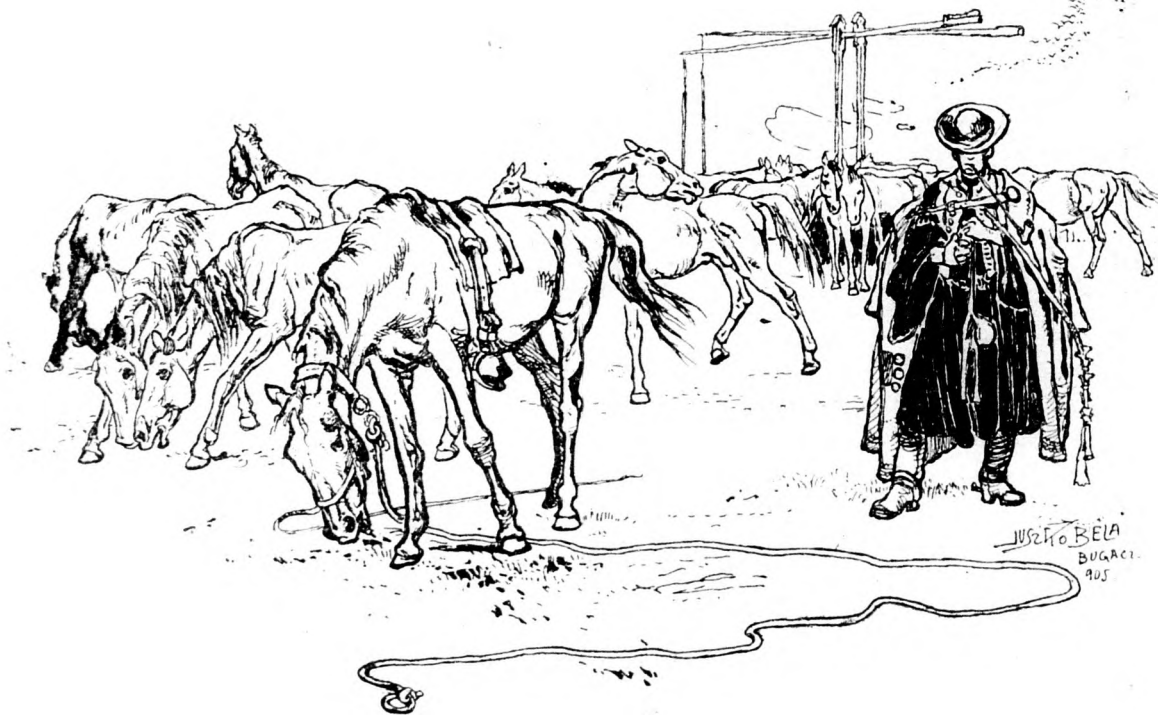
• GAZDASÁGI DOLGOK •

### A bugaci pusztáról.

Kecskemét városa híres város színmagyar népéről, szép asszonyairól, gazdagságáról és tiszta magyar fajta állattenyésztéséről. Rég idők óta fogva terjeszkedő, vagyonszerző város, mely a török hódoltság elmúltával

Ebből is a nemrégiben vásárolt Baracs-pusztát vételárát törleszti. Azelőtt a kecskeméti polgár nem fizetett pótdót.

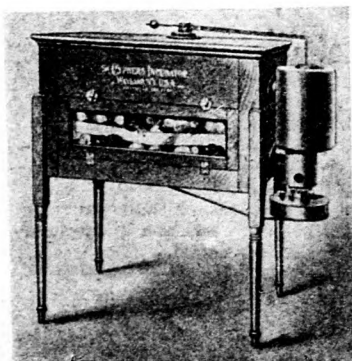
A bugacmonostori pusztát a várostól délre 25 kilométer távolságra, idegen községek pusztái közé beékelve fekszik. A két pusztát területe 30,828 hold; ebből azonban csak 5200 hold a szántóföld, a többi legnagyobb részét legelő, semjék és ligetes erdő. Mind-ezekből 22,082 hold a város tulajdona, a többi magánosoké. A város földjéből — mert ma már az erdőterület nagyrészt is legeltetik — 16,092 hold a legelő és csak kevés a szántóföld.



Ménés az itatónál a bugaci pusztán.

egyre-másra szerezte össze a szomszédos elárvult birtokokat. E jobbára legelő-területeket aztán a város és a szomszédos községek lakossága közös legeltetésre használta. Ilyen szerzemények a bugacmonostori és a felső pusztaszeri puszták is. A város határa most 160,000 kat. hold. Ebből városi birtok még ma is 54,000 kat. hold. A város vagyonát 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub> millió koronára becsülik és a költséges építkezések, a rohamos haladás dacára, a város lakossága csak 15% pótdót fizet.

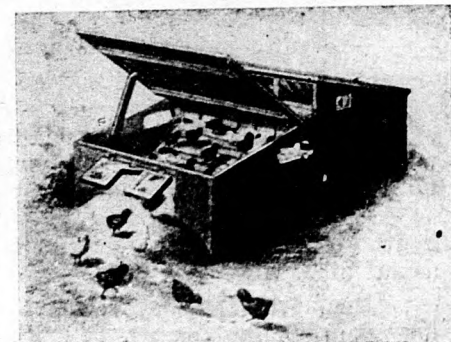
A kettős pusztát hullámos és homokos fensik, amelyen a buckás legelők, a székes tavak, a gazdag semjékek és a ligetes erdők kellemes változatossága enyhíti a síkság egyhangu ridegségét. Folyó vize nincs, de annál több a semjékje, amelyen a téli esőzés víz-állásokat képez. Rendes időjárás mellett még a bucás homokon is, két-három méter mélységben víz fakad föl. Ha nedves az időjárás, úgy egész nyáron át jól megél a jószág. Tartós szárazságban persze itt is lesül



**A haszonnal járó baromfite-nyésztés csak jó bevált „Keltető-gépekkel” üzhető és ezért ajánljuk:**

**A világhírű és az összes eddig ismert csibe-keltetőgépek között a legtekintélyesebb amerikai Cyphers önszá-  
bályzó-készülékkel ellátott csibe-  
keltető- és csibenevelő-gépeket,** amelyek kizárólag csak nálunk kaphatók.

Továbbá a **baromfite-nyésztéshez** szükséges összes **csikkeket, erőtakar-  
mányokat** és a Németországban állami-  
lag megvizsgált, de nálunk is jó bevált  
**„Gallosei in” baromficolera-sér-  
mót.** Számos megbízható bizonyítvány-  
nyal rendelkezünk.



KIMERÍTŐ ÁRJEGYZÉKET KIVÁNATRA KÜLDÜNK.

**Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.**

a fü, ha nem is annyira, mint a tiszántuli székes legelőkön.

Pásztornépe a régi betyárviselt pásztorok büszke nemzedéke, mely ragaszkodik hagyományaihoz, de megbecsüli régi gazdáját. A törvény fegyelmehez még mindig nehezen alkalmazkodik és Bugac pásztornépe máig is a Zubornyák, Sáfár, Bódog és Nyers pásztor-dinasztiákat uralja.

A város bugaci birtokának kisebb részét majorságos kezelésben, nagyobb részét pedig, mint közlegelőt hasznosítja. Csak a „Tolvajos“ düllő tázlári pusztá határán parcelláztak mintegy ezer holdat eladásra és haszonbéres földnek; ezt is csak azért, hogy elejét vegyék a tázlári pásztorok bitangolásának.

gyar jellegű tehénből alkotott a város; szép címeres fajta, amelynek nemesítésére Sennyey-fajta bikát vásárolt. A törzsgulyát itatás közben mutatjuk be mai képünkön.

#### Közös legeltetés a bugaci pusztán.

Kecskemét város a bugaci pusztá nagyrészt közös legeltetésre adja ki a városbeli és környékbeli gazdáknak. A közös legeltetést igen czélszerű szabályrendelettel szabályozza. Nyáron át a gazdák mintegy 5000 drb szarvasmarhát és több ezer lovat hajtanak ki a pusztára. Bikákról és fedező ménekről a város gondoskodik.

A gazdák a szarvasmarha darabjától, kor



Megvadult ménés a bugaci pusztán.

#### Törzsgulya és törzsménés Bugacon.

Kecskemét városa 1901-ben megvásárolta a Szentkirályi-féle bugaci pusztarészt. Átvette az akkori bérlő jószágállományát — többek közt 51 drb gulyabeli tehenet is — és azóta majorságosan kezeli a birtokot. Tenyészgulyát és ménest létesített azon, hogy a gazdák közlegelős ménését és gulyáját saját nevelésű tenyészállatokkal láthassa el. Tehát, hogy hathatósan irányíthassa a köztenyésztést. A gazdaság 2531 hold; ebből 803 hold szántó, 306 hold kaszáló, 939 hold legelő, 122 hold erdő és 325 hold nem termő terület.

A törzsménésbeli állomány ezidőszerint 24 drb Gidran és Furiozó ménektől származó anyakanca és 80 db 1—5 éves csikó. A kancákat most telivér angol ménnel keresztezik. A tenyészirány könnyebb homok koci-, ígás- és hátsólovak (remondák) nevelése. A törzsménésből az idén 40 drb ménesikót osztottak be a közlegelős köztenyésztésbe.

Törzsgulyát a bérlőtől átvett 51 drb alföldi ma-

és ivar szerint 6—10 K., a lovak után 7—16 K. fűbért fizetnek és azonkívül a pásztorbért.

A gazdák saját tenyészetökből kiválasztva igen szép törzsgulyát tartanak és azt Sennyey-féle törzsbikával földöztetik. E törzsgulya képét lapunk legközelebbi számában fogjuk bemutatni.

A legelőre kivert lovak száma évről-évre fogyatkozik. A ménest kora tavaszkor verik ki és heti időközben felváltva járja a baromjárást. A város a ménés közt, 12 ménlovat tart és ezek létszámát ma már saját tenyészetéből egészíti ki.

A kecskeméti ló közönségesen kisebb fajta, könnyű, futó természetű. Egyszóval az igazi jó homoki ló, amilyent csak a homoki levegő nevel. Hanem a jószágához megvan a maga erkölése is. (Csak úgy mint pl. némelyik anyósnak.) Erről valamelyest magam is beszélhetek. t. i. nem az anyós, hanem a ménés megvadulásáról. Kitavasodáskor, a nyárelői bögölykelés idején hamar megriad a ménés. A vezető csikó (rendesen kancza) egyet nyihhant, megugrik és vele megy

a ménés. Jó csikós legyen, aki ilyenkor a ménest elfogja.

Pedig a dolog egyszerű. Csakhogy éppen az első csikót kell visszafordítani. Csakhogy ehhez ló is kell, meg lovas is. Jó szerencsére Kecskeméten akad mind a két fajtaból.

Mert könnyűnek nem éppen könnyű sor. Kipróbáltam magam is a Pallavicini őrgróf ménésében. Gyanutlanul ültem a „Bojtáron“, aki azelőtt maga is méneshajtó ló volt, mikor a ménés egyszerre megriadt. Én nem vettem észre, de észrevette a „Bojtár“, amely a következő pillanatban a ménés elejére vitt elannyira, hogy a nádpálcámmal elkaphattam a megriadt csikó orrát. Ugyanekkor a csikós karikása is elkapta az én karomat. Node hát ez már más sorba tartozik.

A fődolog, hogy amint a ménés megriadt, rövid néhány másodperc alatt elfogja a csikós. Mert különben megy a ménés a világnak és csak Félegyházán vagy a kecskeméti határban fogják el. És ha a ménest eleresztették, csufságos akkor a pusztazeri, aminthogy a kecskeméti csikósnak élete egyaránt.

De ritkán eresztik el. Mert ez csikósbecsületre vágó dolog. A pusztazeri csikókat ugyan „Józsa Balázs“ (betyár nevén „Gatya Balázs“) a félegyházi határból térítette vissza, hanem a kecskeméti csikósok ilyen kirándulásához szégyenszemre nem volt szerencsénk.

Juszkó Béla kiváló rajzolóknak rajzai e két jelenetet örökítik meg. Az egyiket akkor, amidőn a ménés még csendesen legelészik a kettős gém mögött. A másikat akkor, amikor a csikós elfogja a megradt ménest. És hogy e rajz természetű, azt magam is bizonyíthatom. Tévedést csak annyiban konstatálhatok, hogy rendszerint nem egy-két lovat, hanem az egész ménest kell elfogni. Ambátor, hogy néha a lovak is másként gondolkoznak. Félegyházáról egyszer nem az egész ménest, hanem csak öt drb kancacsikót kellett visszafelferálnunk. Ezt tehát csak amolyan „extrapasszió“ volt. Rendes körülmények közt nem egy-két ló ugrik meg, hanem az egész ménés.

Birkát tartani a közös legelőn nem szabad. Sertést pedig csak keveset legeltetnek e távoleső pusztán.

A város jövedelme a 22 ezer holdas pusztából mintegy 110 ezer K., ami nem sok ugyan, de elegendő az ilyen buckás legelőterület után. A város célja ugyanis nem az, hogy sok jövedelmet csináljon a pusztából, hanem igenis az, hogy olcsó közlegelőt tartson fent és ezzel hathatósan irányíthassa és támogassa a köztenyésztést. És ezzel bizonyára több anyagi jólétet biztosít a városi lakosságnak, mintha kikapcsolás útján törekednék a város jövedelmének fokozására.

A „FUGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FUGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)



## • MULATTATÓ •

### Testvériség.

#### I.

A hol bölcsőnk ringott, távol Keleten,  
Az első testvérpár képe megjelen.  
A mit az ős rege regél róla:  
Mintha csak ma volna:  
Szántóvető vala Kain,  
Dus térein és halmain  
Megáldá Isten a munkás kezét,  
Örömeiben a gazda könnyezett.  
Oltárt emelt — nem volt ezüstje —  
Oltáráról a hála füstje  
Egyenesen az égbe szállott:  
Áldott az Ur, oh mindörökre áldott!

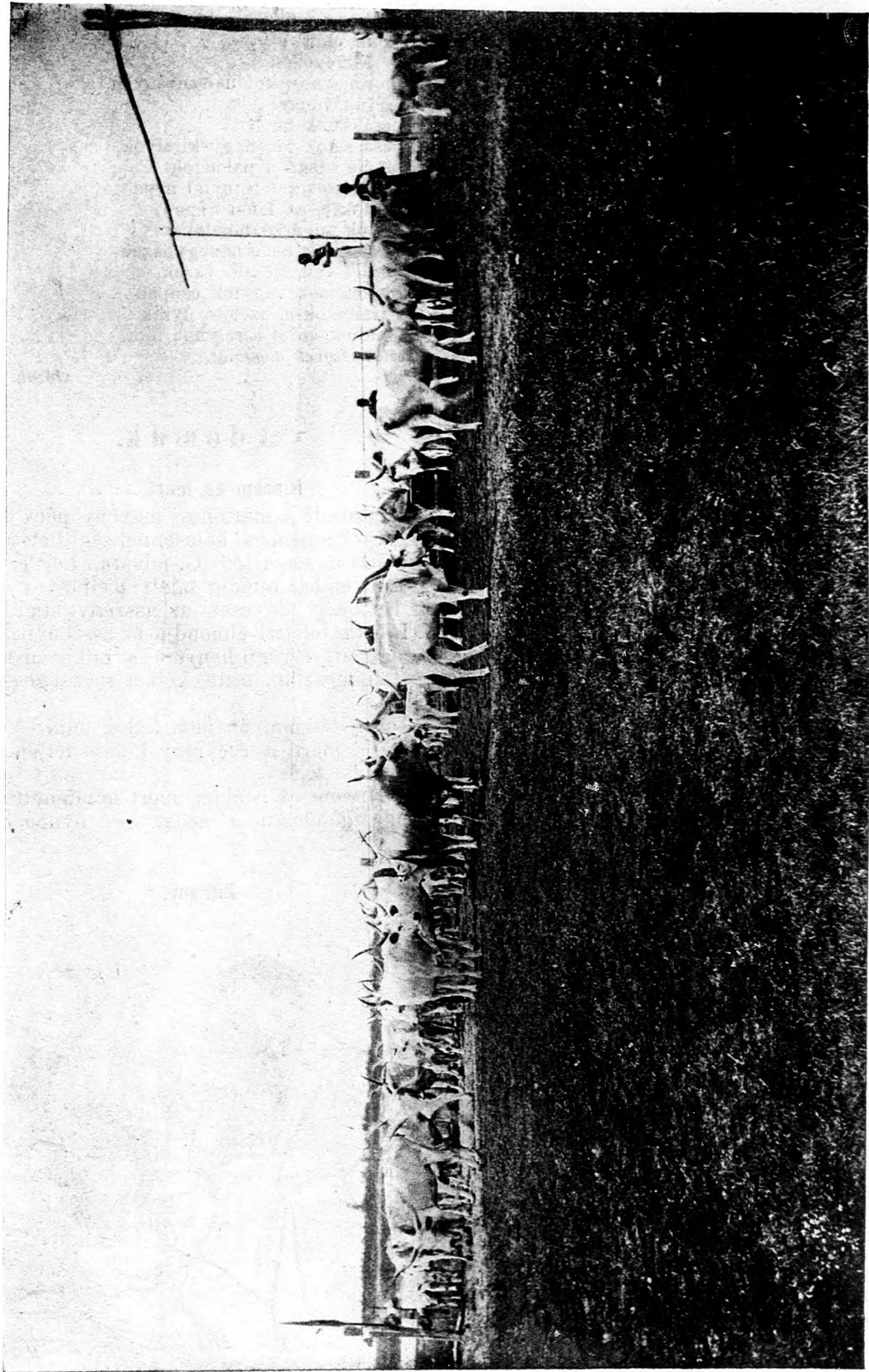
De ime, más láng gyul megint,  
Az Ur rá kedvesen tekint:  
Abel, a pásztor, áldoz ott  
Egy zsenge bárányt, ferge fajzatot...  
És a hála  
Ismét az égbe szálla  
A tiszta szívnek dobbanásával:  
Istent keres, Istenre vall.  
— És tart a verseny, tart azóta,  
Nem változott egy árva iota:  
Ma is Kain, Kain akarja,  
Hogy szende arcát eltakarja  
Testvériségnek angyala.

#### II.

Távol Kelet tündér világa!  
Epedő lelkem szomjusága  
Kutfőidre siet:  
Élő vizet  
Meríteni bőven kristály-habjaiból...  
— Meritnék itt is, oh de nincs: hol —  
Hiába kérde: egy se tudja,  
Hogy merre van a Jákob kutja,  
Hol megpihent a drága Mester,  
S ki véle szóba állni restel:  
Megáldá a nőt hittel, áhitattal;  
Mert egy az Ur, kit száz Sion magasztal...  
Megyek tovább,  
A játszi délibáb  
Szemem-szivem mind beljebb vonja  
És hallom, a miut Jézus mondja:  
„Im, itt a hü felebarát,  
Ki megtagadva önmagát,  
Főlemeli az elesettet — —  
Testvéremmé, anyámmá lettek,  
Kik követik az Úrnak akaratját...“  
Zeng még a szózat, hangja visszacseng  
A hívő lélek rajta elmereng:  
„Szép, szép az Ige...“  
S kész az áldozat;  
De a megátkozott figye  
Nem hozand többé friss virágokat.  
És tart az ármány, tart azóta,  
Nem változott egy árva iota:  
Ma is Judás, Judás akarja,  
Hogy sz-nde arcát eltakarja  
Testvériségnek angyala.

#### III.

És száll az Ige égi szárnyon.  
Merész röptében száz világon  
Szétszórja a hit magvait:  
Vigasztalást nyújt és tanít.



A kecskeméti gazdák törzsgulyája Bugacson.

Nyomán az új barázda  
— Köny- s vértől ázva —  
Meghozza dus gyümölcseit ;  
S boldog, a kit az idők árja,  
Nem taposott ösvényen járva, —  
Nagy tettekre ragad, hevit . . .

Homályba vész a bus kolostor :  
Áll a barát, kezében ostor,  
Szemében a harag villáma ;  
Lesujt a vétkes babonára,  
Mely embert butit, Istent káromol ;  
És Babilonnak büszke tornya  
— Kincs- s verejtékből összehordva —  
Megining . . . remeg . . . majd szétomol.  
És száll az Ige égi szárnyon,  
Merész röptében száz világon  
Szétszórja a hit magvait :  
Vigasztalást nyújt és tanít . . .  
Wittenberg, Worms, Wartburg tanuja :  
Nem rövidült az Isten ujjá.  
Ottan ragyog királyi széke  
A lelkes ember nagy szívébe,  
Mely alkot új meg új világot — —  
S a rom felett,  
Mit elfedett,  
A jövődöbe átvilágolt . . .

És száll az Ige fennen, szabadon :  
Minden szavában üdvösség vagyón.  
És száll az Ige tisztán, zordonan :  
S a Genfi-tónak színes tükörén  
Élet-halál hatalma benne van.  
Játszva török meg az új hit, remény,  
Egy új világnak hajnalesillaga :  
Ott áll a főpap, a Montblanc maga !  
Feljött a nap. S a bűnös éjszaka  
Vad árnyai mind nyugovóra térnek.  
Föleseng a dal : zsoldár az Ur nevének.

És száll az Ige, száll merészen,  
Győzni vagy halni készen !  
A törpe bolygók lomha táborát  
S a nagy tejutnak csillagsátorát  
Üzi,  
Leküzdí  
Egy szempillantás alatt,  
És egyenesen a napba halad . . .  
És ez bukása, sulyos végzete,  
Mit Ikáros el nem kerülhete.  
De ránk maradt, a késő unokákra,  
Dicső neve, az égő fáklya.  
Kitör szent lángja sirok álmiből :  
Rémes lidérczként már nem bujdokol  
A süppedő temetők rejtekén :  
Ott tündököl az égnek peremén !  
Büvös sugára új világba von,  
Hol minden ember testvér és rokon.  
— De tart vita, tart azóta,  
Nem változott egy árva iota :  
Ma is csak a Betű akarja,  
Hogy szende arcát eltakarja  
Testvériségnek anyyala.

\* \* \*

Testvériség : Isten országa !  
Oh, jöjj el hozzánk valahára.  
Mutasd meg fényes arcodat.  
Meglásd : hozsánna, üdv, öröm fogad . . .  
Jelenj meg a duló csatákon,  
A forradalmi barrikádon,  
Mely szent neved harsogja fennen,  
S a merre arcod fátyla lebben :  
Emberjogot nyer a rabszolga had,  
És megváltója Te lész magad.  
Jelenj meg, oh, nagy eszmék óriása !  
Jelen, múlt, és jövő varázsa

A te lényedben egybeforr.  
Megittasul a léha kor  
Láttára dicső termetednek,  
Örömkönyidből martirok teremnek,  
Derítve lassan jobb kor hajnalát . . .  
Jövel ! Jövel !  
Az Urnak napja oly közel  
Ajtónk előtt  
Vár észrevétlen,  
Biborba vagy koldus-szegényen,  
Megváltásunkra jött . . .  
Bocsássátok be Öt !  
Bocsássátok be, nagy királyok,  
Nélküle viskó a palotátok.  
Bocsássátok be, kunyhó népe,  
Látjátok-e, az Isten képe  
Ragyok sugárzó homlokán.  
Bocsássátok be, szentegyházak,  
Nélküle vad, ijesztő vázak,  
Holt tetemek vagytok csupán . . .  
— Halljátok-e, az ajtó nyílik :  
Fogadjuk, mint királyhoz illik,  
Testvériségnek anyyálát.

Józan Miklós.

## Adomák.

Hiszem es mert . . .

Megszorult a martonosi asszony pénz dolgában  
s csak egy kis nemzeti kölcsönnel segíthetett magán.  
Elment hát a szomszéd G.-falvára, hol T. urnál a  
megszorult ember mindig talált méltányos kamatra  
pénzt. Bekopog, de csak az asszonyt találta oda-  
haza. Illő tisztelettel elmondja az asszonymnak ügye-  
bajos dolgait, tövéről-hegyére s mikor a részvétet  
elégé feltámasztani hitte, kéri a szükséges összeget  
kölesön.

— Jajj lelkem, én nem tudok adni — felel az  
asszony — mert a szekrény kulcsa férjemnél van,  
ő majd ad !

— Hiszem es istálom, mert mindenütt az ügye-  
sebbecke gondozza a pénzt, — nyugodott bele  
naivul.

Zuhany.



— Ah nagysád, imádom.  
— Ön igazán boldog ember.  
— Komolyan mondja ?  
— No igen, önnek már van akit szeret, nekem  
még nincs.

**Udvarias.**

*Kisasszony:* Szereti a dalokat, Márton ur?

*Fiatlembert:* Oh, egy szép dalért meg tudok halni.

*Kisasszony:* No, akkor mindjárt kikeresek valami nagyon szépet.

**Uj gond.**

*Vendéglős (a szakácsához):* Idáig lóhust adtunk marhahus helyett, mit adjunk most már lóhús helyett?

**Magas fok.**

— A fiatal doktor nagyon tanult embernek látszik.

— Az is. Annyira művelt, hogy semmiben sem hisz.

**Kellemes.**

Nagysád olyan borosnak látszik...

Oh, csak úgy gondolkoztam...

Mire, kire?

Magára.

**Haladás.**

— Bizony barátom haladunk. Helységünkben már takarékpénztár is van. Nátok tudom, hogy nincs?

— Nincs e? Már kétszer sikkasztottak is benne!

**Mai anya.**

*Nagysága:* És szereti a gyermekeket?

*Cseléd:* Oh igen, kezét csókolom, nagysága.

*Nagysága:* És tud majd vigyázni a három kicsikére?

*Cseléd:* Oh igen, kezét csókolom... És a kis-kutyára is vigyázhatok.

*Nagysága:* Oh nem kell... Fidémet nem bízom másra.

**Kliséket olcsón**

A „FUGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit .. (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja ..

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

**Mi lehet?**

Régen tisztelték, ma megvetik.  
Régen ünnepelték, ma leköpiük.  
Ha jön, az ajtót bezáriák.  
Ezt már sokan kitalálják.

Megfejtők között 4 regénykötetet sorsolunk ki.

Megfejtési határidő 1906. január hó 7.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 50. számában közölt talány megfejtése:

„Tudjátok e mi a haza?

Mindnyájunknak szent bölcsője,

Őseinknek pihentető

Szép virágos szemfedője“

Pósa Lajostól.

Helyesen fejtették meg: Sarudy Boróka, Szita Lídia, Nagy Eszti, Renner Ida, Beő Margit, Schvarz Malvin, Nagy P. Juliska, Joó Mariska, Dézsi Zsuzsika, Csontosné Finta Mariska, Urbán Istvánné, özv. Bódisné Simon Julia, Péterfy Tamásné, Bellus Istvánné, Rinkóczy Ferike, Tóth István, Borgó László, Fekete Antal, Serbán Ferenc, Csótér István, Blicha Ferenc, Koresog Dezső, Barabás Lajos, D. Nagy Imre, Marek János, Dara Gyula, Seres P. János, ifj. Benkő Ferenc, Cseresznyés István, Béres Zsigmond, Gulyás Gyula, Sarudy József, Csinta Pál.

A sorsuzásnál Beő Margit, Tóth István, és Barabás Lajos neveit húztuk ki, címükre egy-egy kötet regényt küldöttünk.

**LEVELES-SZEKRÉNY.**

**Simonffy Gábor.** A lap támogatását köszönjük. Ez a legszebb elismerés munkánkért. Péterfy Tamástól (Bpest, IX., Köztelek.) kaphatók még: **Góbbéságok**, 1 kor., Székely Mesék 1 kor., Petőfi Regék 60 fill., Gyászkirály 2 K., Kis-Székely pusztulása 1 kor., Közös sors 1 kor. A pénz előleges beküldésére portómentesen küldi meg az író. A színes hirdetőképet elküldöttük. — **Orosz L.** Sorsjegyről értesítjük. — **Vezér József.** A hirdető képet elküldöttük. — **Vágó János.** Rendelje meg „Utasítás a pályázók feltételére nézve a m. kir. honvédevelő és képző intézetekben“. (K-1 jelzés.) (Ara 35 fillér) Kapható a „Patria“ könyvkereskedés útján is. (Bpest, IX., Üllői-ut 25.) Az öt osztály végzése elég, mert 4 van előírva. A benyújtás ideje augusztus hó 1. Bővebbet az ajánlott kis füzet ad, mert itt felsorolni hosszas volna. A hirdető képet elküldöttük. — **Czémán Antal.** A hiányzó számokat postafordultával küldjük. — **Olvasóegylet, P. P. és ifj. Wertkovczi József** czímére mutatványszámot küldöttünk. — **Előfizettek az elmúlt héten:** Turesányi László, Koresog Dezső, Czigány József, Pikó Lajos, Kis Rabata Pál, Bódis Ferenc, Stephanovszky S., Zathureczky Tamás, Ozsonics Péter, Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete, Fuszek Máté, Varga Gyula, Pák Erzsébet, Mozgay Mihály, Szücs Lajos, Kass Ede, Orosz Lajos, Balla Albert, Kovács József, Simon Ferenc, özv. Kovács Györgyné, Horváth Lajos, Huszár János, Papp Imre, Tengery Imre, Simon József, Vaiszman József, Vojnich Dávid, Szalay György, Vörös József, Fekete Bertalan, Tóth Gábor, Gazda Venczel, Wasskó Cyprián, ifj. Kovács Károly, Pap Sándor, Szemerédy János, Helfer János, Bakucz Tivadar, Kispál Mihály, Hitelszövetkezet B L. (Folytatjuk)

**Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.**

Magyar Gazdák Várcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése  
1905. dec. 29.

**Budapesti központi vásárcsarnok árai.**

**Husneműek:** marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjuhus 112—120 K., sertéshus 110—120 K., szalonna füstölt 160—162 K., szalonna, olvasztani való 136—150 K., hárj 140—150 K., sertézsír 138—140 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.40—1.50 K. hazai sonka 1.—2. K.



## TIZENKETTEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb  
magyar heti ujságot, a

# „FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**  
országgyűlési képviselő, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kiscgazdák, iparosok és  
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

*Előfizetési ára: Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona.*

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kiscgazdák, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részértek munkatársai: *Bárony István, Buday Barna, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterfy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Tarcsafalvi Albert.* Lapunk szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai: *Balogh Elemér, a «Hangya» vezérigazgatója, Baly Kálmán, urad. kasznár, dr. Bernát István közgazdasági író, Matlaszkovszki Tádé gazdasági író, Cserháti Sándor, gazdasági akad. tanár, Csernay Ödön író, Hajdu István, uradalmi kasznár, Hosszu Albert, földmívelési iskolai tanár, Hreblay Emül, m. kir. állattenyésztési felügyelő, Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, Kerpely Kálmán, gazd. tanintézeti tanár, Löherer Andor, közgazd. író, Praznovszky Ágost, urad. kasznár, Rovara Frigyes, urad. igazgató, Rubinek Gyula, országos magyar gazd. egyes. titkár, K. Ruffy Pál, uradalmi főtiszt, Sporzon Pál, gazdasági tanint. tanár, Stanchich Béla, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, Száhlender Gyula, urad. építészeti intéző, Szalay János, m. kir. állattenyésztési felügyelő, Szilassy Zoltán, o. m. g. e. titkár, Sztankovics János, gazd. tanint. ig. tanár, Drucker Jenő dr. a „Borászati Lapok“ szerkesztője.*

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar  
művészek készítik.

Levélsekrcrényében minden kérdésre megbizhatóan és pontosan válaszol.

A „**Független Ujság**“ olcsóságával (egész évre 8 korona  
félévre 4 korona) főleg a szerényebb  
viszonyuak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

Sürgönyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

## Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

### ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást. Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít. Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

## Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.  
Alakult 1900.

### Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.278.240.— kor.
Alapítók	200.000.— kor.
Tartalékok	574.787-80 kor.
Összesen	2.253.007-80 kor.

1901. évi fölösleg	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	59.782-26 kor.
1903. évi fölösleg	109.331-73 kor.
1904. évi fölösleg	72.438-23 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle mértékek szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással az igazgatóság irányában készséggel szolgál.

1905. évi forgalom: 25,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét  
a budapesti

## gyapju-aukeziókra

melyek második sorozata folyó évi október hó  
4-én veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

## HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

## HIRDETÉSEK

## FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

A miskolczi országos baromfi-kiállításon  
diszoklevéllel kitüntetett

sárga orpingtonok faj-  
tisztá tenyésztőjásai

12 darabonként, patent csomagolással és  
postai szállítással 10 koronáért kaphatók

Szilassy Elemér-nél  
Verebély, Bars megye.

## SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Mútrágyafélét, azonkívül

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő  
minőségben legolcsóbban

tartalommal, továbbá

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar  
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.